

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lipca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku E. J.
przy uczestnictwie S. Z.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 8 lipca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 23 czerwca 2020 r., sygn. akt VIII Ca (...),

- 1. odrzuca skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od S. Z. na rzecz E. J. kwotę 2 700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 października 2019 r. Sąd Rejonowy w T. m.in. ustalił, że w skład majątku wspólnego E. Z. (obecnie – J.) i S. Z. wchodzi prawo własności lokalu wraz z udziałem w nieruchomości wspólnej o wartości 240.000 zł, a wnioskodawczyni poczyniła nakład ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny o wartości 240.000 zł, zaś uczestnik nie poczynił na rzecz majątku wspólnego żadnych nakładów. Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego w ten sposób, że prawo własności lokalu przyznał E. Z. bez obowiązku dopłaty na rzecz S. Z.

W apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego uczestnik określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 185.300 zł. Wskazał na wadliwość ustalenia, że wnioskodawczyni poczyniła z majątku osobistego nakład na majątek wspólny w wysokości 240.000 zł, pomimo że wynosił on w rzeczywistości 54.700 zł. W tych okolicznościach, zdaniem uczestnika, wnioskodawczyni powinna być zobowiązana do zapłacenia uczestnikowi kwoty 92.650 zł, tj. połowy różnicy pomiędzy wartością wchodzącego do majątku wspólnego prawa a dokonany przez wnioskodawczynię nakładem z majątku osobistego na majątek wspólny.

Postanowieniem z 23 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w T. oddalił apelację uczestnika.

W skardze kasacyjnej uczestnik zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w całości oraz wniósł w tym zakresie o jego uchylenie i przekazanie temu Sądowi sprawy do ponownego rozpoznania. Wartość przedmiotu zaskarżenia została przez uczestnika określona na kwotę 185.300 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami skarga kasacyjna nie przysługuje, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 519¹ § 2 k.p.c.). Wskazana przez skarżącego wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla Sądu Najwyższego, w związku z czym podlega weryfikacji przy okazji badania dopuszczalności skargi kasacyjnej, z pominięciem ograniczeń wynikających z art. 25 i art. 26 k.p.c. (zob. post. SN z 26 października 2017 r., II CZ 64/17; z 10 lipca 2020 r., I CZ 29/20).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, że w sprawach działowych wartością przedmiotu zaskarżenia nie jest wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy. Przyjmuje się, że wyjątek od tej zasady zachodzi, gdy przedmiot zaskarżenia dotyczy samej dopuszczalności żądania podziału, zastosowanego sposobu zniesienia współwłasności, a także, gdy występuje spór co do objęcia lub nieobjęcia podziałem poszczególnych rzeczy i praw co do zasady, bez względu na wartość

interesu skarżącego w odniesieniu do tych rzeczy lub praw (np. postanowienia Sądu Najwyższego z 14 marca 2017 r., II CZ 161/16; z 26 października 2017 r., II CZ 64/17; z 12 stycznia 2018 r., II CZ 85/17; z 28 lutego 2018 r., II CZ 108/17; z 7 marca 2018 r., I CSK 670/17; z 23 marca 2018 r., I CZ 33/18; z 7 czerwca 2019 r., V CZ 37/19; z 28 listopada 2019 r., V CZ 82/19; z 9 czerwca 2020 r., II CSK 21/20; z 15 czerwca 2020 r., IV CSK 670/19; z 15 września 2020 r., IV CZ 59/20).

W niniejszej sprawie skarżący określił wartość przedmiotu zaskarżenia w apelacji i w skardze kasacyjnej na kwotę 185.300 zł. Wobec braku wyjaśnienia w skardze kasacyjnej podstaw do takiego ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia, należało uznać, że kwotą tą jest w rzeczywistości różnica między ustaloną w sprawie wartością podlegającego podziałowi prawa własności lokalu (240.000 zł), a kwotą, która w ocenie uczestnika stanowiła rzeczywisty nakład wnioskodawczyni z majątku osobistego na majątek wspólny (54.700 zł). Interes majątkowy uczestnika w zaskarżeniu postanowienia Sądu Okręgowego sprowadzał się zatem jedynie do połowy określonej jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwoty (92.650 zł), która po uwzględnieniu nakładu poczynionego z majątku osobistego wnioskodawczyni na majątek wspólny stanowiłaby $\frac{1}{2}$ podlegającego rozliczeniu udziału uczestnika w majątku wspólnym.

W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z sytuacji szczególnych, które zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pozwalałyby na odejście od zasady, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest wyznaczana wartością interesu skarżącego. W skardze kasacyjnej nie jest kwestionowana wartość podlegającego podziałowi prawa własności oraz okoliczność, że uczestnik nie poczynił żadnych nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny. Brak jest również zarzutów, które pozwalałyby zakwestionować rozliczenia z tytułu nakładów (art. 45 k.r.o.). W tym stanie rzeczy należało uznać, że wartość interesu uczestnika w zaskarżeniu postanowienia Sądu Okręgowego nie przekraczała stu pięćdziesięciu tysięcy złotych, skoro w istocie wywodzi on, że nie zostało uwzględnione jego roszczenie o dopłatę w wysokości 92.650 zł.

Z tych przyczyn skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. art. 13 § 2 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Kwota zwrotu kosztów jest równa wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 4 ust. 1 pkt 8 i § 2 pkt 6 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.